ساقتانۇ ـ قورغانۇ باعدارناماسى

الەۋمەتتىك ورندىاردا ىندەتتەن ساقتانۇ تۇيىندەرىن بەلگىلەۋ

□ گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ئىتلىشىسى سۇ لۇپىيڭ

الەۋمەتتىك قاتناس قۇرالدارىنا وتىرعاندا قانداي دەرەجەدە كۇتىلۋى ءبولۇ كەرەك؟ بازار ارالاپ زات ساتىپ العاندا ساقتانۇ ـ قورعانۇدى قالاي جاقسى دەستەگەن ءجون؟ اسحانالارعا بارىپ تاماقتانعاندا قايتكەندە حاۋىپسىز، تازا بولادى 3 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى الەۋمەتتىك ورندىاردا ىندەتتەن ساقتانۇ جونىندە اۋتونومياليا رايوندىق اۋرۇدان ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ورتالىعى جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىن ءبىر جاقتى ەتۇ ەپيدەمولوگياليق تەكسەرۇ قىزمەت گرۇپپاسىنىڭ باستىعى لي فان ءتۇيىندى ورندىاردى بەلگىلەدى.

"الەۋمەتتىك قاتناس قۇرالدارىن باسقارۇشى جاق، ءسوزسىز، قاتناس قۇرالدارىنىڭ ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ دايىندىق جوباسىن جاساپ، شوفەرلەر مەن قىزمەتكەرلەردى باسقارۇدى كۇشەيتۇ كەرەك". لي فان بىلاي دەدى: باسقارۇشى جاق شوفەرلەردىڭ دەنساۋلىق جاعدايىن دەر كەزىندە يگەرۇى كەرەك، ماسەلەن، قىزۇ، جوتەلۇ جايتى بار ما، جوق پا، ىندەت رايوندارىنا بارعان نەمەسە شەتەلگە شىققان كەشىرمەسى بار ما، جوق پا، دەنساۋلىق جاعدايى جاقسى، ىندەت رايونىنا بارماعان شوفەرلەر مەن قىزمەتكەرلەردىڭ عانا قىزمەتكە شىعۇدىنا بولادى. قىزمەتكە شىققان كەزدە، باسقارۇشى جاق ءار كۇنى شوفەرلەر مەن قىزمەتكەرلەردىڭ دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەۋى، دەنساۋلىق جاعدايىن باقلاپ ـ تەكسەرىپ تۇرۇى كەرەك.

"دايىندىق جوباسىن جاساعان كەزدە، مەسەلە، پويەز، حالىقتىق اۋە قاتىناسى سياقتى ۇزاق جولدى قاتناس قۇرالدارىنىڭ ەڭ سوڭعى ءۇش قاتارىندا، ءسوزسىز، اۋاشالاۋ رايونىن قۇرۇ كەرەك. جول ۇستىندە جولاۋشىلاردان قىزۇ، جوتەلۇ سياقتى اۋرۇ بەلگىلەرى بايقالسا، باسقا جاققا اپارۇدان بۇرىن باسقالاردان اۋاشالاۋ كەرەك". لي فان بىلاي دەپ تانىستىردى: الەۋمەتتىك قاتناس قۇرالدارىنا، ءسوزسىز، قاجەتتى ىندەتتەن ساقتانۇ زاتتىق ماتەريالدارىن سەپتەۋ كەرەك، مەسەلى، دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەۋ اسپابى، زارارسىزداندىرۇ بۇيمدارى، ءبىر رەتتىك پايدالاناتىن ماسكى جانە ۇگت ماتەريالدارى سياقتىلار. جول ۇستىندە باسقارۇشى جاق بەلگىلى ۋاقىتتا قاتناس قۇرالىن زارارسىزداندىرۇ جانە اۋاسىن الماستىرۇ، قالىپتى، حاۋىپسىز اينالىسقا تۇسۋىنە كەپىلدىك ەتىپ، تاسىمال كۇشىن دەر كەزىندە سايكەستىرىپ، ادام اينالىسىن تىزگىندەۋ كەرەك. ۇزاق جولدى قاتناس قۇرالدارىنا قاراتا، ماسەلە بايقالسا تابۇعا قولايلى بولۇ ءۇشىن، باسقارۇشى جاق جولاۋشىلاردىڭ ينفورماتسياسىن يگەرۇى كەرەك.

جاي جولاۋشىلاردىڭ الەۋمەتتىك قاتناس قۇرالدارىنا وتىرۇىنا قاراتا، لي فان جولاۋشىلارعا ماسكى تارتۇدى، قاۋىرت ۇاقتىتا ءبولىنىپ ءجۇرۇدى، توپتالماۋدى ەسكەرتتى. الەۋمەتتىك كولىككە وتىرعان كەزدە مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا بىتىراپ وتىرىپ، ارالىق ساقتاۋ؛ جوتەلگەن، تۇشىرگەن كەزدە ەڭ جاقسىسى، قاعاز شتىپەن اۋىزدى، مۇرىندى باسۋ، قاعاز شت بولماسا جەڭىمەن باسۋ، باسقالارعا جاساعان نەپالدى ازايتۇ كەرەك. ەگەر قىزۇ، جوتەلۇ سياقتى اۋرۇ بەلگىلەرى بايقالسا، دەر كەزىندە ەمدەلىپ، ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ قويعان دياگنوزىنا نەگىزدەلە وتىرىپ، قايتا ساپار ورنالاسترۇ كەرەك.

ساۋدا سارايلارىنىڭ، ەرەن بازارلاردىڭ ىندەتتەن ساقتانۇنا قاراتا، لي فان بىلاي دەپ قارادى: كاسپورىندار ىندەتتەن ساقتانۇ ءتۇزىمىن جاساپ، ارناۋلى ادام جاۋاپتى بولىپ اتقارۇ كەرەك. قىزمەتكەرلەر شىن اتى ـ ءجونىن قولدانۇ ءتۇزىمىن اتقارىپ، كاسپورىن قىزمەتكەرلەردىڭ دەنساۋلىق جاعدايىن، ءسوزسىز، يگەرىپ، ءار كۇنى دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەۋ كەرەك. قىزىپ اۋىرعان قىزمەتكەرلەر بولسا، الدەمەن شيپاحانالارعا جەتكىزىپ ەمدەتۇ، ناۋقاسى جاقسارعان سوڭ بارىپ جۇمىسقا شىعۇىنا بولاتىنىن ـ بولمايتىنىن سارايتاۋ؛ ءىرى ساۋدا سارايلارىندا، ەرەن بازارلاردا الىپ قالىپ باقلاۋ رايونىن اشىپ، دەنە تەمپەراتۇراسىن ەكشەپ تەكسەرگەن كەزدە قىزعان قاريدارلار بولسا، الدەمەن الىپ قالىپ باقلاۋ رايونىنا ورنالاسترىپ، ونان سوڭ قاتىستى تاراۋلارعا مالىمدەۋ؛ ساۋدا سارايلارىندا، ەرەن بازارلاردا اۋانىڭ الماسۋىنا، بەلگىلى ۋاقىتتا زارارسىزداندىرۇعا كەپىلدىك ەتىپ، مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا ادام اينالىسىن مەڭگەرۇ، ايتالىق، اقى الۋ ارناسىن كوبەيتۇ سياقتىلاردان پايدالانىپ قاريدارلاردى ءبولىپ، قاتارعا تۇرۇ ارالعىن ۇزارتۇ؛ ساۋدا سارايلارىنىڭ، ەرەن بازارلاردىڭ تالىق ۇيلەرىنە قول جۇگۇ، زارارسىزداندىرۇ سۇيىقتىقتارىن سەپتەپ، قاريدارلاردىڭ قول جۇگۇنا قولايلىلىق جاراتۇ كەرەك.

"جاي قاريدارلار مۇمكىندىك بولسا، جابىق ليفتكە وتىرماۋى، حاۋىپسىزدىك وتكەلىنەن جۇرگەندە نەمەسە ەلەكتر باسپالداقتا شققاندا مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا باسپالداقتىڭ جاقتاۋىن ۇستاماۋ كەرەك". لي فان بىلاي دەدى: ءار رەت زات ساتىپ الاردان بۇرىن الدەمەن الاتىن زات تىزىمدەگىن جاساپ، الىپ بولعان سوڭ دەرەۋ قايتۇ، ساۋدا سارايلارىندا، ەرەن بازارلاردا ۇزاق ۋاقىت ايالداماۋ، وسى بارىستا ماسكىنى جاقسى تارتۇ كەرەك.

اسحانالاردىڭ ىندەتتەن ساقتانۇنا قاراتا، لي فان مىنانداي ۇسىنىس بەردى: قىزمەتكەرلەردى باسقارۇدى، قىزمەتكەرلەردىڭ دەنساۋلىق جاعدايىن يگەرۇدى، ىندەتتەن ساقتانۇعا باۋلۇدى ويداعىداي ىستەۋدى، نەگىزدىك تازالىقتى كۇشەيتۇمەن قاتار، ءسوزسىز، كەلۇ قاينارى سەنىمدى ازىق ـ تۇلىكتى تاڭداۋ كەرەك. ءۇي قۇستارىن ءوزى سويماۋ، ساتىپ العان ازىق ـ تۇلىك ماتەريالدارى، ءسوزسىز، تولىمدى، كەلۇ قايناري انىق بولۇ كەرەك. ەسكىتەن كىرگەن كەزدە دەنە تەمپەراتۇراسىن ولشەۋدەن تىس، كاسپورىن نەمەسە جەكە تيجاراتشىلار قاريدارلاردىڭ ينفورماتسياسىن ەستەلىككە الىپ، ماسەلە بايقالا قالسا تابۇعا قولايلى بولۇ، سوندداي ـ اق تاماقتانۇشىلارعا ۋاقىتتى قىسقارتۇدى، اڭگىمە ايتۇدى ازايتۇدى ەسكەرتۇ كەرەك. ءبىر ۇستەل قوناق قابىلداعان سايىن، قىزمەتكەرلەر ۇستەل، ورىندىق، ىدىس ـ اياق سياقتىلاردى زارارسىزداندىرۇ كەرەك. "تاماقتانعان كەزدە، ءبولىنىپ تاماقتانۇدى، ورتاق ساقپى ـ قاسىق ىستەتىپ، حاۋىپ ـ قاتەردى ازايتۇدى دارىپتەيمىز. ۇيگە سىرتتان تاماق بۇيىرتسا نەمەسە سالىپ الىپ كەتسە، ءتىپتى، جاقسى بولادى". لي فان بىلاي دەدى: "بۇيىرتىلعان تاعامنىڭ سىرتقى قورابىن زارارسىزدانداندىرۇعا كەڭەس بەرمەيمىز. ادەتتە بۇيىرتىلعان تاماق ەكى قابات قوراپقا سالىنادى، سىرتقى ءبىر قاباتىن الىپ تاستاسا بولدى. زارارسىزداندىرۇ سۇيىقتىعىمەن قوراپتى زارارسىزداندىرسا، ازىق ـ تۇلىككە زالال جەتكىزۇى مۇمكىن".

"ءبىز ءار ءبىر ادامنىڭ قالتاسىنان ماسكى تاستاماۋدى دارىپتەيمىز، ادام كوپ شوعىرلانعان جەرلەرگە، الەۋمەتتىك ورندارعا بارعاندا، ءسوزسىز، ماسكى تارتۇ كەرەك"، ـ دەدى لي فان ەسكەرتىپ، ـ "ادەتتەگى مەديتسينالىق ماسكىنى قالىپتى جاعدايدا 8 ساعاتتا الماستىرۇ كەرەك، ۇزاق ۋاقىت پايدالانۇعا بولمايدى. ماسكى تارتۇدىڭ الدى ـ ارتىندا قول جۇۋ كەرەك، قولدى جۇۋ جاڭا تيپتى ايدارشا ۇيرۇس وكپە قابىنۇ ىندەتىنەن ساقتانۇدىڭ ماڭىزدى بۇىنى. ماسكى تارتقان كەزدە مۇرىن قىسقىشتى نەعىزداپ، ماسكىنى بەتكە تىعىز جاپسىرسا، ساقتانۇ ـ قورعاۋ ونىمدىلىگى سونشا جاقسى بولادى".

وڭتۇستىك شىنجياڭدا ماقتا ەگۇ جۇمىسى قاۋىرت جۇرگىزىلدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بارىپ، ەگىنشىلەرگە ەگىن ەگۇدىڭ رەت ـ باسقىشتارىن، توپىراق جابۇدىڭ قالىڭدىق دارەجەسىن، سوندداي ـ اق جەر جىرتىپ، مانا سالىپ، ەگىس ءدارىسىن شاشۇدىڭ ولشەمىن جانە كوكتەمگى ەگىس بارىسىندا كوڭىل بولۇگە ءتيىستى ىسىتەردى ءتۇسىندىردى. لۇۋ ۋنمەيڭ مەن سول قىستاقتاعى ەگىنشىلىك وتباسىلارى تۇقىم سىڭىرگەن كەزدە، ونسۇ اۋدانى شىڭفىڭ ماقتا ءوندىرىسى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۋىنىڭ "جەرگىلىكتى مامانداري" جانە شىنجياڭ جينفىڭيۋان تۇقىم شارۋاشىلىعى جارنا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ اگرونومدارى اتىز باسىنا كەلىپ قىزمەت وتەدى.

بىلتىر جىل سوڭىندا كەدەيلىك قالپاعىن الىپ تاستاعان كەلپىن اۋدانىندا بىيل ەگۇ جوسپارلانعان 114 مىڭ 300 مۇ جەردەگى ماقتا كەدەيلىكتەن ارىلعان كوپتەگەن وتباسىلاردىڭ كىرىسىن ورنىقتى ارتتىرۇىنداعى ءبىر ماڭىزدى ارنا بولىپ وتىر. تۇقىم ءسىڭىرۇ باستالعان وسى بىرنەشە كۇندە ءارقايسى اۋىل ـ قالاشقتاردىڭ ەگىن شارۋاشىلىق تەحنيكالارى تۇس ـ تۇستان ءوندىرىستىڭ ءبىرىنشى شەبىنە اتانىپ، ەگىنشىلەردىڭ كوكتەمگى ەگىس ءوندىرىسىن ورىستەتۇىنە جەتەكشىلىك ەتتى. كەلپىن اۋدانى گەزلىك قالاشعى قۇمەير قىستاعىنىڭ تۇرعىنى التۇنحان وشۇر تىلشىگە بىلاي دەدى: "ەگىن شارۋاشىلىق تەحنيكاسىن كومەگىندە بىيل وتباسىنىڭ ماقتاسىن تۇگەلدەي ماشينامەن تەرۋ ۇلگىسىمەن ەكتىك، ونىڭ ۇستىنە ساپالى سورتىن سەپتىك، سوڭعى مەرزىمدە اتىز باسقارۇدى كۇشەيتسەك، كىرىستى ارتتىراتىنىمىز انىق".

ۇعىسۇعا قاراعاندا، بىيل اقسۇ ايماعى اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورماسىن ۇزدىكسىز كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، ماقتا كاسىپ سالاسىندا ساپانى جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۇدى تەزدەتكەن. ەگۇ كولەمىن 7 ميلليون 500 مىڭ مۇ مولشەرىندە ورنىقتىرۇمەن بىرگە، اۋدان اۋماعىندا ماقتا سورتىن "ءبىردى نەگىز، ەكىنى قوسمشا ەتۇدەي" ەگۇ ۇلگىسىمەن تياناقتاندىرىپ، ماقتا سورتىن بىركەلكىلەندىرىپ، بۇكىل ايماق بويىنشا ماقتانىڭ سانىن ساپاعا بۇرىلىس جاساۋىن جۇزەگە اسىرىپ، ماقتانىڭ تۇلعالىق ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ەگىن شارۋاشىلىعىن جەبەپ، كىرىستى ارتتىردى.

3 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنىنىڭ الدى ـ ارتىنان باستاپ، ماقتا ەگىنشىلگىندەگى ءىرى اۋدان لوپنۇر اۋدانى شىڭپىڭ اۋىلى، گۇلباق اۋىلى، قارشۇق اۋىلى سياقتى اۋىل ـ قالاشقتار دا كوكتەمگى ماقتا ەگىسىنىڭ شىمىلدىعىن اشتى. لوپنۇر اۋداندىق اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسى كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۇشىسى فۇ گومەي بىلاي دەپ تانىستىردى: بىيل لوپنۇر اۋدانى ەگۇدى جوسپارلاعان ءبىر ميلليون مۇ ماقتانىڭ بارلىعى ماشينامەن تەرۋ ۇلگىسى بويىنشا ەگىلدى، مۇنىڭ ىشىندە جەردى ايناليمعا سالۇ فورماسىندا ەگىلگەنى 350 مىڭ مۇ. بىلتىر ماقتا تەرىپ النعاننان كەيىن، ەگىنشىلەر مەن سەلبەستىك كووپەراتيۋتەرى اۋىل شارۋاشىلىعى ماتەريالدارىن ساتىپ الۋعا كىرىسكەندىكتەن، وعان قوسا بىيل دايىندىق مەعىم بولعاندىقتان، ماقتا ەگۇ قىزمەتى ءساتتى ورىستەلدى.

ءتىلشىنىڭ اۋتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشىلىعى جانە اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسىنەن ۇعىسۇنىنا قاراعاندا، 3 ـ ايدىڭ سوڭعى شەنىندە باستاپ، وڭتۇستىك شىنجياڭ ءوڭىرى بۇكىل شىنجياڭ بويىنشا الدىمەن ماقتا ەگۇدى باستاعان، جۇقتا اۋا تەمپەراتۇراسىنىڭ جوعارىلاۋىنا بىلەسە، مەجەمەن 4 ـ ايدىڭ باس شەنىندە ماقتا ەگۇ قاۋىرت مەزگىلگە وتەتىن كورىنەدى.

بىيل رايونىمىز جوعارى ءتۇسىمدى، باسىم ماقتا ءوڭىرىن ورنالاستىرىپ، دامىتىپ، ماقتانىڭ سورتى مەن سانىن ساپالىلاندىرىپ، ماقتا ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ساپالى ماقتا ءوندىرىسى بازاسى قۇرىلىسىن تەڭگەلىقتى ىلگەرىلەتىپ، شىنجياڭنىڭ ماقتا كاسىپ سالاسىنىڭ "ىرىلىكتەن قۇاتتىلىققا ءوتۋىن" جۇزەگە اسىرادى. ماقتانىڭ سورتىن بىركەلكىلەندىرىپ، ءاربىر ماقتا ەگىلەتىن اۋداندا ءبىر سورتتى نەگىز ەتىپ ەگۇ، 2 قوسىمشا سورتتى سايكەستىرۇ تالابى بويىنشا، "ءبىردى نەگىز، ەكىنى قوسىمشا ەتۇدەي" ەگۇ ۇلگىسىن جالپىلاستىردى. جەرگىلىكتى ماقتا ءوندىرىسىنىڭ قازىرگى جاعدايىنا، ساپاسى مەن كليمات شارت ـ جاعدايىنا نەگىزدەلىپ، ماشينامەن تەرۋگە، كەڭ كولەمدە جالپىلاستىرۇعا ۇيلەسەتىن سورتتى نەگىز ەتىپ تاڭداپ ەگىپ، "ءبىر اۋداندا ءبىر سورت بولۇعا"، "كوپ اۋداندا ءبىر سورت بولۇعا" شابىتتاندىرىپ، ماقتانىڭ ساپاسىن قاينارىنان باستاپ جوعارىلاتادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۇكىمەت اعاش قالامشاسىمەن قامدايتىن، بۇقارانى اعاش ەگۇگە اتتانىسقا كەلتىرەتىن تاسىلدەن پايدالانىپ، جەمىس اعاشىن وسىرۇگە ىڭعايلى بولسا جەمىس اعاشىن ءوسىرۇ، ورمان وتىرعىزۇعا ىڭعايلى بولسا ورمان وتىرعىزۇ، گۇل ەگۇگە ىڭعايلى بولسا گۇل ەگۇ، ءشوپ ەگۇگە ىڭعايلى بولسا ءشوپ ەگۇ پرينسيبى بويىنشا، مەجەمەن 2022 ـ جىلعا دەيىن 950 مىڭ مۇ ەگىس اتىزى ىقتاسىن ورمانىن قالپىنا كەلتىرۇ، وزگەرتۇ مىندەتىن ورندايدى، سوندداي ـ اق قىستاقتارىدى جاسىلداندىرۇ، كورىكتەندىرۇ قۇرىلىس مىندەتىن نەگىزىنەن ورنداپ بولادى، بىيل بارلىق جەمىس باعىنىڭ 200 مىڭ مۇلىق ەگىس اتىزى ىقتاسىن ورمان قۇرىلىسى مىندەتىن الدىمەن ورندايدى.

رايونىمىز سۇارۇ قۇرىلعىلارىن كەمەلدەندىرىپ، سۇ پايدالانۇ قاجەتىن قامتاماسىز ەتىپ، سوڭعى مەرزىمدىك باسقارۇ، قورعاۋدى كۇشەيتىپ، ورمان وتىرعىزىپ كوگەرتۇگە، اعاش ەگىپ جاسىلداندىرۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، مىندەتتى اعاش ەگۇ قيمىلىن ورىستەتۇگە بەلسەنە ۇيىمداستىرىپ، "ينتەرنەت + جالپى حالىقتىق مىندەتتى اعاش ەگۇ" جاۋاپكەرشىلىگىن ادا ەتۇ فورماسىن بايىتىپ، جالپى حالىقتىق مىندەتتى اعاش ەگۇدى جانە تاراۋلاردىڭ جاسىلداندىرۇىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتەدى.

اۋتونوميالى رايوندىق ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايلىم مەكەمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: بىيل ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايلىم جۇيەسى ەگىستىك جەردى ورمانعا قايتارۇ، جايلىمعا قايتارۇ ىنجەنەرياسىن ۇزدىكسىز ويداعىداي يگەرىپ، تەكسەرىپ وتكىزىپ الۋدى، تەكسەرۇ، انىقتاۋ، قىزمەت ناتيجەسىن باعالاۋدى مۇقيات ورىستەتىپ، شارۋالارعا تيىمدىلىك جاساۋ قوسىمشا قاراجاتىن "يكاتۇڭ" ارقىلى شىن اتى ـ جونىمەن تاراتۇدى ويداعىداي ىستەۋگە قۇزاۋشىلىق، جەتەكشىلىك ەتىپ، باقلاۋ، ولشەۋدى جانە باعالاۋدى كۇشەيتىپ، 924 مىڭ مۇ ەگىستىك جەردى ورمانعا قايتارۇدى، 109 مىڭ مۇ جەردى جايلىمعا قايتارۇدى ورندايدى؛ تۇياق كەستى بولعان جايلىمعا ارناۋلى تەكسەرۇ ورىستەتپ، تۇياق كەستى بولعان جايلىمعا ەكپە ءشوپ ەگپ ەگولوگياني قالپىنا كەلتىرۇ سناق تۇيىندەرى نىسانىن اتقارىپ، تۇياق كەستى بولعان 190 مىڭ مۇ جايلىمدى قالپىنا كەلتىرىپ وڭاۋدى، 10 ميلليون 900 مىڭ مۇ جايلىمدى زياندى جاندىك، تىشقان ىلاتىنان ساقتاۋدى ورندايدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قاراۋ ناتيجەسى جوننىندەگى مالىمەتتىن تىڭدادى، «اۋتونوميالى رايوننىڭ كلىمات بايلىعىن قورعاۋ جانە اشۇ، پايدالانۇ ەرەجەسى (جوبا نۇسقا)» جوننىندەگى تۇسىنىكتى تىڭدادى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ 2020 ـ جىلعى اۋتونوميالى رايوننىڭ ءوز دارەجەسىندەگى مەجە ەسەبىن رەتتەۋ جوباسى (جوبا نۇسقا) جوننىندەگى بايانداماسىن تىڭدادى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى زاڭ ـ ءتۇزىم قىزمەت كوميتەتىنىڭ 2019 ـ جىلعى ولشەمدەى حۇجاتتاردى ەستەلىككە الدىرۇدى قاراپ تەكسەرۇ قىزمەتى احۋالى جوننىندەگى بايانداماسىن تىڭدادى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى قوعامدىق قۇرىلىس كوميتەتىنىڭ اۋتونوميالى رايوندىق 13 ـ كەزەكتى حالىق قۇرىلتايى 3 ـ ءماجلىسىنىڭ ءتوراعالار القاسى قاراۋعا تاپسىرعان، ۋاكىلدەر ورتاعا قويعان كەڭەس جوبانى قاراۋ ناتيجەسى جوننىندەگى بايانداماسىن تىڭدادى؛ كادرلاردى مىندەتكە تاعايىندۋ ـ مىندەتتەن قالدىرۇ ىستەرىنە جاسالعان تۇسىنىكتى تىڭدادى.

تۇستەن كەيىن اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتىنىڭ 83 ـ رەتكى مەڭگەرۇشىلەر ءماجلىسى تۇراقتى كوميتەت ءماجلىسىنىڭ ءتۇرلى كەڭەس تالقىلارىن قاراۋ احۋالىنان مالىمەتتى تىڭداپ، تۇراقتى كوميتەت جالپى ءماجلىسىنىڭ داۋىسقا سالۇىنا تاپسىرىلاتىن كەڭەس جوبالاردى بەكىتتى.

اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايى كوميتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىلەرى جۇ حايلۇن، لي شۇەجۇن، ژاڭ يۇگمەيڭ، ءموتاللىپ قاسىم، دۇڭ شينگۇاڭ، بادداي، گۇلشات ابدىقادىر، مانەن زەينەل، سو يۇە ماجلىسكە قاتىناستى.

اۋتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى جاۋ چۇجيۇ، اۋتونوميالى رايوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ باستىعى باھارگۇل سامەت، اۋتونوميالى رايوندىق باقلاۋ ـ تەكسەرۇ كوميتەتىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىلارى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق پروكۇراتۇراسىنىڭ باس پروكۇرورى لي يۇگجۇن، سوندداي ـ اق اۋتونوميالى رايوننىڭ قاتىستى تاراۋلارىنىڭ جاۋاپتىلارى قاتارلىلار ماجلىسكە سىرتتاي قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەت جانە تۇتاس شىنجياڭداعى ءار ۇلت حالقى اتىنان قاھارماندارىنىڭ جەڭىسپەن ورالعاندىقتارىن قىزۇ قارسى الىپ، ەمدەۋ اترەتىنىڭ مۇشەلەرىنە وسكەلەڭ قۇرمەت ءبىلدىردى جانە شىنايى العىس ايتتى.

بۇل توپتا قايتىپ كەلگەندەر، باستىسى، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق شيپاحاناسىنىڭ 142 ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنەن قۇرالعان شىنجياڭنان 3 ـ توپتا حۇبەيعا كومەككە بارعان ەمدەۋ اترەتىندەگىلەر، 13 ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنەن قۇرالعان شىنجياڭداعى ۇكىمەتتىك ەمەس ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنان، قوعامدارىنان حۇبەيعا كومەككە بارعان ەمدەۋ اترەتىندەگىلەر، سوندداي ـ اق اۋتونوميالى رايوندىق اۋرۇدان ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ ورتالىعىنىڭ 3 كاسىپتىك ترەكتەسىنەن قۇرالعان شىنجياڭنان حۇبەيعا كومەككە بارعان اۋرۇدان ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ اترەتىندەگىلەر. وسىمەن شىنجياڭنان حۇبەيعا كومەككە بارعان ەمدەۋ اترەتىنىڭ 509 مۇشەسى (بيگتۇاندى قامتيدى) شىنجياڭعا تۇگەل قايتىپ كەلدى.

ۇشاق امان ـ ەسەن قونعاننان كەيىن، مۇشەلەردىڭ جۇزدەرىنەن جەڭىس شاتتىعى ەسىپ، ۇيگە قايتۇدىڭ باقتىنا شومىلىپ ۇشاق ساتىسىنان ءتۇستى. ولاردى ۇشاق توقتاتۇ الاڭىندا "ىندەتكە قارسى اتتانۇدىڭ ءبىرىنشى شەبىندە ەرلىكپەن شايقاس جاساعان قاھارماندارعا قۇرمەت"، "مۇزداي قارۇلانىپ، شايقاسقا اتتاندى، بزگى نيەتپەن وتان ءۇشىن باسىن ءباي تىكتى، سۇيىسپەندىلىكتە شەك بولمايدى، قاھارماندار جەڭىسپەن ورالدى" سياقتى قارسى الۋ كەرمە تۇلارى، مەكەندەگى حالقتىڭ ساعىنىشتى كۇلكىسى، كوركەم گۇلدەر مەن قىزۇ قول شاپالاق ءۇنى قارسى الدى.

لي پىڭشين بىلاي دەدى: ىندەت تۇسىنداعانان بەرى، ەمدەۋ اترەتىندەگى بارلىق جولداستار پارتيا ورتالىق كوميتەتى مەن باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ۇندەۋىنە بەلسەنە ءۇن قوسىپ، بۇيرىق الىسىمەن ارەكەتكە كەلىپ، كۇندى ـ تۇنگە جالعاپ كومەكتەسىپ، كوپشىلىك ءۇشىن ءوز قامىن قايىرىپ قويىپ، ىندەتتەن قالدىرۇ ىستەرىنە جاسالعان تۇسىنىكتى تىڭدادى.

كەڭ قارسى اتتانۇدىڭ ءبىرىنشى شەبىندە قىزمەت ورندارىندا تاباندى تۇرىپ، ءوزىن ۇمىتىپ قىزمەت ىستەپ، قينىشىلقتان، حاۋىپ ـ قاتەردەن تايىنباي، باتىلدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، حۇبەيعا كومەكتەسىپ ىندەتكە قارسى اتتانۇ مىندەتىن تابىسپەن ورنداپ، شىنجياڭداعى ءار ۇلت ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ سۇيىسپەنشىلىكتە شەك بولمايتىن، شىپاگەر بزگىلگىن، قينىشىلقتان، حاۋىپ ـ قاتەردەن تايىنبايتىن، حاۋىپ ـ قاتەرگە قارسى اتتانىپ ۇلەس قوساتىن رۋحىن ايگىلەپ، پارتيا ءۇشىن قام جەيتىن، ەملەكەت ءۇشىن قينىشىلقتى شەكتەن، حالىق ءۇشىن ۇلەس قوساتىن اسقاق قاسيەتتى ايگىلەپ، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەتكە، سوندداي ـ اق شىنجياڭداعى ءار ۇلت بۇقارالارىنا تاماشا جاۋاپ قايتاردى. سىزدەر ەڭ ارداقتى قارسى اتتانۇشىلارسىزدار، جاڭا داۋىردەگى ەڭ سۇيىكتى ادامدارسىزدار، اۋىل حالقىنىڭ ماقتانىشىسىزدار!

لي پىڭشين بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ءار دارەجەلى پارتكوم مەن ۇكىمەت، سوندداي ـ اق قاتىستى جاقتار كوڭىل ءبولۇ، قامقورلىق جاساۋ شارالارىن تياناقتاندىرىپ، شىنجياڭعا قايتقان ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ تىنىعۇ ـ رەتتەلۇىنە قىزمەت وتەۋدى قامتاماسىز ەتۇ قىزمەتىن كوڭىل قويا ويداعىداي ورنالاستىرۇ كەرەك. "ىندەتپەن" شايقاستىڭ ءبىرىنشى شەبىندە ەرلىكپەن شايقاس جاساعان ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ اسەرلى بزگى ىستەرىن بار كۇشپەن ۇگىنتەپ، بۇكىل قوعامدى جاڭا داۋردەگى ەڭ سۇيىكتى، ەڭ قۇرمەتتى اق حالاتتى جاۋىنگەرلەردەن ۇيرەنۇگە جەتەكتەپ، وڭ ەنەرگيا توپتاپ، رۋحتى سەرپىلتىپ، ىندەتكە قارسى اتتانۇ جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدىڭ قوس جەڭىسىنە قول جەتكىزۇ ءۇشىن ىنتماقتاسا كۇرەس جاساپ، كورىكتى شىنجياڭ قۇرىپ، وتان ارماننىن بىرگە جۇزەگە اسىرۇ ءۇشىن كۇش قوسۇ كەرەك.

اۋتونوميالى رايون باسشىلارىنان تيان ۇىن، ماڭلىك سەيىت قارسى الۋدا بىرگە بولدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كاسپورىندارىدىڭ ساتۇ تۇراپ تۇيىندەرى قۇرىلىس جاعدايىنا نەگىزدەلىپ، ىرىقتىلىقپەن قىزمەت وتەۋ، بۇكىلدەي ەرىكتى بولۇ پرينسيبى بويىنشا، جەر ـ جەردەگى اۋتوكولىك باسقارۇ تاراۋلارىن اۋتوكولىك ساۋدا مولشەرى كوپ ساتۇ تۇيىندەرىندە موتورلى كولىكتەردى تىركەۋگە الدىرۇ جۇمىسىنا قىزمەت وتەۋ پۇنكتىن دەر كەزىندە قۇرۇعا ۇيىمداستىرىپ، كولىك يەلەرىنىڭ موتورلى كولىكتەردى باسقارۇ جۇمىستارىن بىتىرۇىنە قولايلىلىق جاراتتى؛ رايون ىشىندە وندىرىلگەن اۋتوكولىكتەردى ساتۇشىلارعا زاڭ بويىنشا ۇاقىتتىق كولىك جۇرگىزۇ ءنومىر تاقتايىن ءبىتىرۇ جۇمىسىن تاپسىردى، ساتۇشىلار ساتىلعان موتورلى كولىكتەرگە ۇاقىتتىق كولىك جۇرگىزۇ ءنومىر تاقتايىن ۇستىندە تەكسەرىپ تاراتىپ، رايون ىشىندەگى اۋتوكولىك وندىرەتىن كاسىپورىندارىدىڭ شىنجياڭ ىشىنە، شىنجياڭ سىرتىنا موتورلى كولىك ساتۇىن بارىنشا قولدادى جانە شابىتتاندىردى؛ جالعا بەرۇ، تاسىمال سياقتىلارمەن شۇعىلداناتىن كاسپورىندار رايون ىشىندەگى اۋتوكولىك وندىرەتىن كاسپورىندار وندىرگەن اۋتوكولىكتەردەن بەستەن كوپ ساتىپ السا، جەرگىلىكتى اۋتوكولىك باسقارۇ تاراۋلارى الدىلارىنا بارىپ، اۋتوكولىكتەردى تەكسەرىپ، كولىك يەلەرىنىڭ اۋتوكولىكتى تىزىمگە الدىرۇ، تىركەۋ جۇمىستارىن بىتىرۇىنە جاردەمدەستى؛ بۇكىل رايوندىعى ءار دارەجەلى قوعام ساۋىپسىزدىگى قاتىناس باسقارۇ تاراۋلارىن رايون ىشىندە وندىرىلگەن اۋتوكولىكتەرگە قاراتا، اۋتوكولىك باسقارۇ كاسىبىندە جاسىل وتكەل اشىپ، اۋتوكولىكتەردى تىزىمگە الدىرۇ، تىركەۋ جۇمىستارىن الدىمەن ءبىتىرىپ، سول كۇنگى جۇمىستاردى سول كۇنى تىندىر